

PROŠIRENA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HSGI U SPLITU

U Splitu je 12. studenoga 2004., u prostorijama Instituta građevinarstva Hrvatske – Poslovni centar Split, održana 11. proširena sjednica Predsjedništva Hrvatskog saveza građevinskih inženjera. Uz Udruhu građevinskih inženjera Splita domaćini su bili *IGH, Akvaprojekt, Hidroing* i *Projektni biro Split*. Skupu su bili nazočni predstavnici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Županije splitsko-dalmatinske, grada Splita, Arhitektonsko-građevinskog fakulteta, Hrvatske udruge poslodavaca, predsjednici i članovi predsjedništava brojnih društava HSGI-a te brojni članovi UGIS-a. Sjednicu je vodio predsjednik HSGI-a Dragutin Mihelčić, dipl. ing. građ. On je na početku sjednice pozdravio nazočne, a posebno Davora Mrduljaša, državnog tajnika iz nadležnog ministarstva, Borisa Čupića i Vladimira Krtalića iz HUP-Udruge poslodavaca u graditeljstvu, prof. dr. sc. Pavla Marovića, dekana Arhitektonsko-građevinskog fakulteta u Splitu, Anđelka Drnasina, iz *Hrvatskih voda VGO Split* i mr. sc. Žarka Deškovića, direktora *IHG d.d. PC Split*.

Nazočnima se najprije obratio Marijan Ricov, predsjednik UGIS-a i želio im dobrodošlicu te uspješan rad. Skup je potom u ime ministrice i u svoje ime pozdravio Davor Mrduljaš, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. U svom je izlaganju istaknuo da će do kraja godine biti usvojen veći dio pripremljenih zakonskih tekstova i pravilnika, a upravo se radi na novom Pravilniku za polaganje stručnih ispita. Uspješan rad proširenoj sjednici Predsjedništva poželio je i Boris Čupić, predsjednik HUP-Udruge poslodavaca u graditeljstvu Hrvatske.

U radnom se dijelu sjednice nazočnima obratio prof. dr. sc. Veselin Simović koji je rekao kako je Organizacijski odbor Sabora hrvatskih graditelja 2004. pripremio stajališta i zaključke i uputio ih elektronskom poštom svim članovima Predsjedništva. Posebno je istaknuo kako su svi izvjestitelji iznijeli svoje tematske prikaze referata vrlo kvalitetno i sažeto, pa se potvrdilo da je to mnogo bolje od prijašnje prakse kada su au-

U nastavku je informaciju o 40. sastanku Europskog vijeća građevinskih inženjera, održanom od 30. rujna do 2. listopada 2004., podnio Andriano Petković. O tom smo skupu već izvjestili u prošlom broju *Građevinar*. Uslijedila je točka dnevnog reda u kojoj se govori o pitanjima i prijedlozima. Najprije je Dragutin Mihelčić izvjestio kako je tiskana knjiga *Sustavi planiranja korištenja zemljišta* (za koju je predviđeno da će je



Sudionici proširene sjednice Predsjedništva razgledavaju upravljački sustav crpne stanice i uređaje za kondicioniranje vode Kunčeva njiva

tori pojedinačno predstavljali svoje referate. U prijedlogu zaključaka nisu posebno spominjane pojedine institucije, osim Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te HUP-Udruge poslodavaca u graditeljstvu koji su dali izuzetan doprinos radu Sabora. Predsjedništvo je prihvatilo stajališta i zaključke Sabora (koje posebno prilažemo) te posebno potvrdilo da će ustrajati na njihovu provođenju, a bit će proslijeđeni Vladi Republike Hrvatske, odgovarajućim ministarstvima i svim zainteresiranim institucijama. Na kraju svog obraćanja prof. Simović je dodao kako će publikacija *Građevni godišnjak* uskoro izići iz tiska.

njezin autor predstavi u nastavku sjednice). Također je izvjestio da je iz DGIT Varaždin stigla zamolba za pomoć pri obilježavanju 45. obljetnice, a to je u skladu s mogućnostima i prihvaćeno. Ujedno je Hrvatski inženjerski savez obavijestio o pripremama za savjetovanja - *Upravljanje resursima – čimbenik poslovnog uspjeha*, u Opatiji od 15. do 17. studenoga 2004. Odlučeno je da na tom savjetovanju sudjeluju predstavnici DGI-a Rijeka.

Potom je Željko Andričević iz DAGIT-a Vinkovci govorio o stručnoj ekskurziji tog društva na autocestu Zagreb – Split. Darko Holjević iz DGI-a Rijeka govorio je o stručnom puto-

vanju u Italiju, osnivanju područnog odbora Razreda inženjera građevinarstva Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu u Rijeci, predstojećoj skupštini i plesu građevinarstva. Josip Švenda, potpredsjednik HSGI-a i predsjednik DGIT-a Međimurja, izvijestio je da je u Varaždinu osnovan područni odbor Razreda inženjera građevinarstva Komore za Varaždinsku, Koprivničko-križevačku i Međimursku županiju. Spomenuo je i redovite aktivnosti DGIT-a Međimurja, posebno stručno putovanje u Italiju, a najavio je i skorom godišnju skupštinu sa zajedničkim druženjem. Za sljedeću godinu pripremaju stručnu izobrazbu članova i predstavljanje novih zakonskih rješenja na području graditeljstva.

Vladimir Sladonja iz DGI-a Poreč izvijestio je o održanoj javnoj raspravi o izmjenama i dopunama u zakonima o gradnji te prostornom uređenju i komunalnom gospodarstvu, ali i Uredbi o uređenju i zaštiti obale. Ružica Drmić iz DGI-a Zagreb govorila je o stručnom putovanju na Sajam graditeljstva u Bolognu, a u redovitoj je djelatnosti uz postojeće stručne seminare najavila i seminar s raspravom o novim zakonskim rješenjima u području graditeljstva.

Nakon završetka službenog dijela sjednice uslijedio je i stručni dio. Nazočnima su se u međuvremenu pridružili i Krno Peronja, župan splitsko-dalmatinski, Branko Tonković, član Poglavarstva grada Splita zadužen za komunalnu djelatnost te brojni drugi članovi UGIS-a. Sve je sudionike privuklo zanimljivo i nadahnuto predavanje Jerka Rošina, dipl. ing. arh., predsjednika Savjeta za prostorno uređenje Republike Hrvatske. On je govorio o recentnom stanju naše obale, a tu je složenu i kompleksnu materiju odlučio prikazati na primjeru otoka Brača. Svoje je predavanje ilustrirao i brojnim fotografijama. Na primjerima je zorno predočio sve probleme koji se s nekontroliranom izgradnjom susreću

na našem priobalju i na otocima. No nije propustio istaknuti ni primjere brige o okolišu i dobrom uklapanju pojedinih građevina u idiličan primorski prostor.

Nakon predavanja sudionici proširene sjednice Predsjedništva donijeli su odluku da se ministrici zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Marini Matulović Dropulić izrazi podrška u akcijama koje poduzima za zaštitu prostora i ambijentalnih vrijednosti u Hrvatskoj. Posebno je istaknuta njezina odlučnost, razboritost i hrabrost da stane na put prijetećoj najezdi na iznimno prirodno bogatstvo Hrvatske.

Potom je mr. sc. Vladimir Krtalić iscrpno je predstavio svoju knjigu *Sustavi planiranja korištenja zemljišta*.

Navečer su se svi sudionici proširene sjednice Predsjedništva okupili na zajedničkoj večeri. Drugog dana rada sudionicima je u prostorijama IGH PC Split najprije prikazan film o izgrađenim objektima u sklopu *Eko projekta Kaštelanski zaljev*. Film je svojim komentarima protumačio izvršni direktor Agencije Bogdan Ivančić, dipl. ing. građ. Potom su svi skupa obišli nekoliko izgrađenih objekata – crpne stanice s uređajima za kondicioniranje Ravne njive i Kunčeva greda. Na kraju su posjetili hidrotehnički tunel i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Stupe. O svim razgledanim pogonima i uređajima iscrpno su ih izvijestili inženjeri koji su uključeni u projektiranje, nadzor ili vođenje izgradnje. Zajedničko je druženje inženjera iz svih krajeva Hrvatske zaključeno zajedničkim objedom u jednom restoranu u Žrnovnici.

B. Nadilo

PROSLAVA OBLJETNICE DGIT-a VARAŽDIN

U Varaždinu je 16. studenoga 2004. u hotelu *Turist* održana svečana sjednica Skupštine kojom je obilježena 45. obljetnica Društva građevinskih

inženjera i tehničara Varaždina. Bilo je nazočno stotinjak članova Društva, a među gostima su bili Dragutin Mihelčić, predsjednik HSGI-a, Josip Švenda, potpredsjednik HSGI-a i predsjednik DGIT-a Međimurja, dr. sc. Janko Pavetić, pročelnik Upravnog odjela za znanost, kulturu i šport grada Varaždina i predstavnici srodnih društava i udruga iz grada i Varaždinske županije.



Naslovnica publikacije kojom je obilježen jubilej

Nakon pozdravnih govora slijedilo je iscrpno izvješće Nade Zadravec, predsjednice DGIT-a Varaždina koja se osvrnula na davnu 1959. godinu kada je skupina entuzijasta osnovala inicijativni odbor za osnivanje varaždinske podružnice ondašnjeg Društva građevinskih inženjera i tehničara Zagreba. Nova se podružnica osamostalila već 1962. i djeluje kao samostalno društvo građevinskih inženjera i tehničara na varaždinskom i međimurskom području. Poslije su građevinari iz Međimurja utemeljili posebno društvo, a DGIT Varaždin do danas djeluje, osim u matičnom gradu, i na područjima gradova Ludbreg, Lepoglava, Novi Marof i Va-

raždinske Toplice, dakle na području sadašnje Varaždinske županije. Od negdašnjih 49 članova Društvo je naraslo u snažnu i veliku organizaciju građevinskih stručnjaka. Neprekidno je djelovalo kroz cijelo razdoblje s različitim intenzitetima aktivnosti. Postiglo je značajne rezultate u obrazovanju članova, osuvremenjivanju graditeljske struke i povezivanju s graditeljskim subjektima u gospodarstvu, a posebno je njegovalo zajedništvo i prijateljstvo među članovima, zajedničkim stručnim putovanjima i druženjima.

U nastavku je predsjednica Društva posebno istaknula aktivnost započetu 2003. koja se odnosi na očitovanje o značajnim graditeljskim i infrastrukturnim projektima na području grada i županije. Također je naglasila kako se u minulom razdoblju DGIT uselio u posebne prostorije koje im je dodijelilo *Zagorje* d.d. Osobito je zadovoljna i ponosna što je nakon ponovnog evidentiranja članstva ustanovljeno da u Društvu ima 276 članova te da se rad uključilo tridesetak mladih članova.

Svoje je izlaganje ing. Zadravec zaključila isticanjem činjenice da je na inicijativu DGIT-a na Saboru hrvatskih graditelja 2004. u Cavtatu dodijeljena nagrada za životno djelo prof. dr. sc. Rudolfu Lončariću, kojemu je na inicijativu Društva dodijeljena i Nagrada grada Varaždina za razvoj graditeljske struke i visokog školstva. Nakon rasprave i usvajanja prijedloga o radu Društva i idućem razdoblju, dodijeljena su priznanja zaslužnim članovima DGIT-a Varaždina povodom 45. obljetnice rada. Ta su priznanja dobili: Ana Baranašić, Miroslav Bunić, Milan Cahun, Dragica Cesar, Drago Cernik, Izidor Dretar, Josip Dučić, Emil Geci, Mato Hanžek, Đuro Hunjadi, Berislav Ivaniš, Ratimir Ivaniš, Živko Koloži, Stjepan Kos, Pero Koščak, Marko Kovačić, Marijan Krajcer, Đurđica Krznar, Rudolf Lončarić, Vinko Mar-

dešić, Ivan Mlakar, Štefica Peharda, Slavko Pehcec, Željko Rak, Rudolf Ranteš, Svetomir Stare, Stjepan Šavorić, Andrija Šokman, Milan Toroman, Slavko Trakoščanec, Ivan Trubić Janko Valec, Zoran Vinceković, Vladimir Vinučec i Marijan Vražić.

Na kraju je promovirana posebna publikacija koja je tiskana za svečanu prigodu obilježavanja 45. obljetnice. U njoj se kratko prikazuje povijest Društva od formiranja Inicijativnog odbora pa sve do današnjih dana. Slijedi prikaz važnijih zbivanja u proteklom petogodišnjem razdoblju s navođenjem imena članova svih izabranih tijela. Navedeni su i svi dosadašnji predsjednici Društva, a to su uz Nadu Zadravec i Rudolfa Lončarića (koji je to bio u tri navrata) još i Vladimir Mladan, Juraj Stanić, Marijan Krajcer, Zoran Vinceković i Marijan Vražić. Opisana su i sva stručna putovanja u proteklom razdoblju te preneseno ono što je o djelovanju DGIT-a Varaždin pisano u tisku. U nastavku slijedi kratka rekapitulacija doprinosa članova izgradnji cestovne infrastrukture u Varaždinskoj županiji, a pridodano je i dosta reklama sponzora koji su pomogli tiskanje publikacije i obilježavanje obljetnice.

Nakon svečanog dijela obilježavanja obljetnice DGIT-a Varaždin održana je svečana večera uz sada već tradicionalni bal građevinar. Bal su otvorili predsjednica Nada Zadravec i prof. dr. sc. Marijan Krajcer, dobitnik ovogodišnje Nagrade za životno djelo grada Varaždina. U prigodnom programu sudjelovao je varaždinski sastav *Dileme* i tenor Armando Puklavec.

B. N.

STRUČNO STUDIJSKO PUTOVANJE U BRAZIL I ARGENTINU

Članovi Društva građevinskih inženjera Zagreba, njih tridesetak, bili su

od 21. listopada do 1. studenoga 2004. na stručnom studijskom putovanju u Brazilu i Argentini.

Prva stanica njihova putovanja bio je neizbježni Rio de Janeiro koji je sve sudionike oduševio prirodnim ljepotama, ali i zbunio velikom bijedom siromašnih četvrti. Od znamenitosti Rio de Janeira razgledali su čuvenu plažu Copacabana (gdje su bili smješteni), popeli se do *Glave šećera* (Pão de Açúcar) i Krista Otkupitelja (Christo Redentor) na brdu Corcovado, odakle je najljepši pogled na taj živopisni grad, te posjetili nezaobilaznu Copacabanu, najveći stadion na svijetu. No još su između ostalog obišli i poznatu okruglu katedralu slavnoga brazilskog arhitekta Oscara Niemeyera te prešli mostom preko golemog zaljeva da bi vidjeli još jedno djelo tog arhitekta – Muzej suvremene umjetnosti.

S tom živućom arhitektonskom brazilskom legendom sretali su se još više kad su stigli u grad Braziliju, jer je Oscar Neimeyer, uz urbanista Lúcia Costu i pejzažnog arhitekta Burlea Marxa, bio glavni projektant te nove brazilske prijestolnice, građene od 1956. do 1959. na nepristupačnoj zaravni u središnjem Brazilu. To je od 1960. nova brazilska prijestolnica, a zbog svoje neobične planske strukture svojevrsna je turistička atrakcija i kulturna znamenitost pod zaštitom UNESCO-a. To je grad zaista neobična tlocrta, građen je naimpoput aviona kojemu su u "pilotskoj kabini" glavne političke zgrade, u krilima stambeni i ostali javni sadržaji (svaki kvart ima trgovinu, školu i crkvu), a servisni infrastrukturni sadržaji na kraju središnje prometnice koja se doima poput "avionskog trupa". Iako grad ima brojne impresivne građevine (primjerice katedralu ili crkvu Dom Bosca), ipak se nije posebno dopao sudionicima ovoga stručnog putovanja. Valja samo dodati da je to grad s najviše zabilježenih crkava svih mogućih religija te



Zajednički snimak na HE *Itaipu*

da je planiran za 600.000 stanovnika, a da ih danas ima više od 2 milijuna koji su smješteni u gradu ili u okolnim satelitskim naseljima. No ako su dojmovi vezani uz Braziliju bili dvojbeni, sve je sudionike oduševio posjet slapovima Iguassu (port. Iguaçú, šp. Iguazú) na tromeđi Brazila, Argentine i Paragvaja, inače jednoj od najvećih turističkih atrakcija Južne Amerike. Iguassu je inače prtok Parane (na jeziku Guarani Indijanaca to znači "velika voda") koji se nekoliko kilometara prije ušća ruši preko čak 275 slapova u širini od gotovo 3 kilometra. Slapovi pripadaju među najveće na svijetu, posebno impresivni *Vražje grlo* (Garganta do Diabo odnosno Garganta del Diablo), ali kako domaćini vole isticati nesumnjivo spadaju među najljepše. Uostalom nacionalni su parkovi s argentinske i brazilske strane upisani 1986. u Registar svjetske prirodne baštine. Impresivnom dojmu pridonosi i činjenica što je na obje riječne obale sačuvana prava prašuma s velikim bogatstvom flore i faune. Većina je slapova smještena na argentinskoj strani, ali je zato pogled s brazilske strane nešto ljepši. Te su slapove čudesne ljepote i zaglušujuće buke sudionici putovanja razgledali i s argentinske i s brazilske strane, a dojmu je pridonijela i činjenica što je nekoliko dana prije

dolaska u tom kraju neprestano padala kiša. Sudionici stručnog putovanja razgledali su dakako i obližnju zasad najveću hidroelektranu *Itaipu* (koja je i bila glavni cilj cijelog putovanja), no o tome imamo napis na drugome mjestu.

Sljedeća je stanica bio Buenos Aires koji je, kako neki kažu, sa svojih 12 milijuna stanovnika najveći europski grad na svijetu. Grad se zahvaljujući neizmjernom prirodnom i rudnom bogatstvu snažno razvio početkom 20. st., a uglavnom su ga nase-



Zajednički snimak sudionika stručnoga studijskog putovanja u Braziliji

lili europski iseljenici. On ima izuzetno lijepe i široke avenije, brojne klasicističke i secesionističke zgrade te mnogo parkova.

I u Braziliji i u Buenos Airesu sudionici stručnoga studijskog putovanja

posjetili su hrvatske ambasade, iako trenutačno u Brazilu postoji samo otpravnik poslova. No u Buenos Airesu ih je primio naš ambasador Rikard Rossetti i upoznao s Anđelkom Jurunom, predsjednikom udruge *Hrvatski dom* u Buenos Airesu, čiju su zgradu sudionici putovanja također razgledali, a ta je udruga otkupila, uredila i za pesos iznajmila našoj ambasadi zgradu u elitnoj gradskoj četvrti. Ambasador je sudionike stručnog putovanja upoznao i s arhitektima Gajom Bulatom i Draženom Antunom Juragom koji su bili zaista kvalificirani vodiči za razgledavanje ljepota Buenos Airesa. Sudionike putovanja najviše je oduševio način na koji se u tom gradu napušteni lučki kompleks Puerto Madero preuređuje u prekrasne poslovne i javne sadržaje.

Buenos Aires se nalazi na Rio de la Plati i u blizini delte Parane koja je prošarana brojnim riječnim rukavcima i kanalima. Na tim je kanalima izgrađeno mnoštvo skladnih kućica koje nekima služe kao dom, a nekima kao vikendice. Jedan su dio tih živopisnih kućica na mutnoj rijeci razgledali i zagrebački građevinari. Posebna je atrakcija za sve sudioni-

ke stručnog putovanja GDI Zagreb bio odlazak u stotinjak kilometara udaljeni San Antonio de Areco i posjet jednoj estanciji (ranču) sa slavnim gaučosima.

B. Nadilo

STAJALIŠTA I ZAKLJUČCI SABORA HRVATSKIH GRADITELJA 2004

Sabor hrvatskih graditelja 2004., koji je organizirao Hrvatski savez građevinskih inženjera, održan je u hotelu *Croatia* u Cavtatu od 22. do 24. travnja 2004. pod geslom: *Graditelji – nositelji razvojnih projekata Republike Hrvatske*.

Na tom četvrtom i tradicionalnom skupu hrvatskih graditelja bilo je oko 700 sudionika iz zemlje i inozemstva te pedesetak osoba u pratnji koje su sudjelovale u posebno organiziranim pratećim događajima tijekom održavanja *Sabora* i nakon njega.

Za *Sabor 2004.* odabrane su dvije zajedničke teme:

- Pripreme hrvatskog graditeljstva za ispunjavanje uvjeta za ulazak u EU
 - Ostvarenje strategije izgradnje autocesta i cesta u Hrvatskoj
- U kvalitetnom i dobro uređenom *Zborniku radova* (1150 stranica) tiskano je 115 referata koji su se u najvećem dijelu odnosili neposredno ili posredno na dvije temeljne zajedničke teme, a u jednom dijelu referata obrađene su i pojedinačne znanstvene odnosno stručne teme. U uvodnom tekstu *Zbornika* tiskan je prilog u kojem su prikazane značajke dosadašnjih *Sabora hrvatskih graditelja* (1993., 1996. i 2000.).

Referati objavljeni u *Zborniku* razvrstani su u 10 tematskih cjelina koje su tiskane sljedećim redoslijedom:

- Autoceste i ceste (20 referata)
- Europska unija – uvjeti za ulazak u EU (4 referata)
- Konstrukcije i geotehnika (18 referata)
- Mostovi i drugi objekti na autocestama i cestama (9 referata)
- Organizacija, ekonomija, financije (17 referata)
- Propisi, norme (10 referata)
- Teme iz Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (4 referata)
- Vodno gospodarstvo i hidrotehnika (19 referata)
- Zaštita okoliša i baštine, održivi razvoj (8 referata).

Rad *Sabora 2004.* odvijao se na plenarnim sjednicama i okruglim stolovima. Na plenarnim sjednicama prezentiran je ograničeni broj ključnih referata iz dviju temeljnih tema, među kojima su bili i referati inozemnih sudionika. Ostali referati prikazani su skupno po tematskim cjelinama.

Sudionici *Sabora 2004.* imali su priliku upoznati se ne samo s domaćim iskustvima nego i inozemnim, zahvaljujući referatima i izlaganjima sudionika iz inozemstva.

Održana su tri dobro organizirana i vrlo posjećena okrugla stola, s temama:

- Zakon o gradnji
- Obrazovanje stručnjaka za graditeljstvo
- Izdavanje suglasnosti za obavljanje pojedinih poslova u graditeljstvu (*licenciranje*).

Na temelju poruka iz objavljenih referata i njihova prihvatanja od sudionika *Sabora*, uvodnih izlaganja na okruglim stolovima i provedenih rasprava, mogu se formulirati sljedeća stajališta i zaključci:

1. Premda na *Saboru 2004* nije dana cjelovita slika o uvjetima koje graditeljstvo mora ispuniti za pristup Europskoj uniji može se konstatirati da su promjene u prilagodbi započete, a u nekim segmentima i u podmakloj su razvojnoj fazi (primjerice građevni proizvodi). Nužan je angažman svih stručnjaka (naročito članova HSGI-a) u aktivnostima koje se poduzimaju u nastojanjima za ispunjavanje uvjeta za pristup EU. To se posebno odnosi na planiranje korištenja zemljištem, građenje, komunalno gospodarstvo i javnu nabavu.
2. Za održavanje i razvitak hrvatskog graditeljstva nužno je unaprijediti postojeću organiziranost i unijeti promjene u odnosima među sudionicima gradnje, pri čemu je nužno mijenjati određene navike i mišljenja te odnose vodećih graditeljskih tvrtki prema podizvođačima i klijentima.

Hrvatsko graditeljstvo treba napraviti ozbiljan i važan iskorak u adekvatnom samoorganiziranju, kako bi uspješno djelovalo u očekivanim trendovima investicijske izgradnje i izlaskom na vanjska tržišta. Trebalo bi se orijentirati na iskustva *klastera* i primijeniti ih u hrvatskom graditeljstvu.

3. Nužno je uspostaviti koordinacijsko tijelo u koje bi bili uključeni izvođači, proizvođači građevnih proizvoda, projektanti, uprava i drugi koji su u tom lancu povezani kako bi se postigla bolja međusobna informiranost.

Radi potpunije informiranosti važno je sudjelovanje hrvatskih asocijacija i institucija u odgovarajućim međunarodnim. Za to je dobar primjer Hrvatska udruga poslodavaca graditeljstva kao buduća članica Europske udruge građevinske industrije (FIEC).

4. Nužno je uključiti što veći broj stručnjaka u postavljanju novih temelja za graditeljstvo u četiri područja: zakonodavstvu, mjeriteljstvu, akreditaciji i normizaciji. U tim bi se područjima trebalo uskladiti s novim i globalnim pristupom EU (New and Global Approach).

5. Polazeći od činjenice da cestovni sustav (ceste i autoceste) ima ključnu i višeznačnu ulogu u gospodarskom, socijalnom i prostornom razvitku Republike Hrvatske, nužno ga je i dalje razvijati i prilagođavati europskim i svjetskim dostignućima i razvojnim trendovima. Naročito se treba zalagati za unapređenje: planiranja i projektiranja, organizacije i financiranja, održavanja te novih tehnologija.
 - 5.1 Planiranje cestovnog prometnog sustava provoditi valorizacijom namjene i iskorištavanja prostora i višeznačnog utjecaja tog sustava na: urbanizaciju, lociranje gospodarskih kapaciteta, razmjestaj stanovništva, iskorištavanje prirodnih resursa, kvalitetu života i zaštitu okoliša, prohodnost i dostupnost prostora, razvitak manje razvijenih područja te sigurnost, kapacitet i brzinu prometovanja putnika i robe.
 - 5.2 Za svaku kapitalnu investiciju u cestovnom prometnom sustavu odabrati optimalni model financiranja (koncesije, kredit, tekući prihod i dr.).
 - 5.3 Održavanje cesta i autocesta veoma je značajno i s velikim utjecajem na gospodarstvo i sigurnost. Nužno je tom području posvetiti posebnu pažnju, više nego do sada, što treba provoditi kontinuirano, organizirano i planski.
6. Hrvatska dostignuća u gradnji mostova i drugih objekata na autocestama i cestama ne zaostaju za inozemnim, što nije cjelovito prikazano na *Saboru 2004*. Stoga bi trebalo inicirati stvaranje baze podataka o tim građevinama kojih je u Hrvatskoj ima respektabilan broj, a među njima su i neka svjetski vrijedna dostignuća.

Pri planiranju projekata mora se voditi računa ne samo o gradnji, nego i o održavanju i uporabi građevine u razdoblju njezina trajanja, kako bi se sveukupni troškovi smanjili i vijek uporabe produžio.
7. Obrazovanju stručnjaka u građevinarstvu na *Saboru 2004*. posvećena je velika pozornost. Istaknuta je podrška orijentaciji za usklađivanje sustava obrazovanja s onim u državama članicama EU, odnosno s onim što se u tim zemljama kani ostvariti.
 - 7.1 Sudionici *Sabora 2004*. s pozornošću su saslušali uvodno izlaganje na okruglom stolu o obrazovanju za zanimanja u građevinarstvu koje je podneseno u ime HUP – *Udruge poslodavaca u graditeljstvu*. Podržani su prijedlozi da se na toj obrazovnoj razini primijeni *bavarski model* sa stupnjevitim obrazovanjem koje se nastavlja i nakon završetka naobrazbe u strukovnoj školi, usavršavanjem uz rad i dodatnom naobrazbom. Prihvatljivi su i prijedlozi za zakonsko reguliranje za zanimanja u gospodarstvu i za rješenje načina financiranja.

Dorađeni i prošireni tekst citiranoga uvodnog izlaganja trebalo bi objaviti u časopisu *Građevinar*, kako bi se s modelom i iznesenim prijedlozima upoznala stručna javnost.
 - 7.2 Unatoč vrlo sadržajnom uvodnom izlaganju i opsežnoj raspravi o visokom obrazovanju nije se iskristaliziralo jedinstveno opredjeljenje kojemu se modelu prikloniti u primjeni *Bolonjske deklaracije*. Opća je ocjena da je dosadašnji sustav visokoškolskog obrazovanja u hrvatskom građevinarstvu davao stručnjake koji su se dokazali vrhunskim graditeljskim ostvarenjima u zemlji i inozemstvu pa bi o toj činjenici trebalo voditi računa pri opredjeljenju za model u novom sustavu visokoškolskog obrazovanja. Predlaže se da bi se za donošenje konačne odluke trebalo organizirati još rasprava na javnim tribinama i odgovarajućim radionicama.
8. Sudionici Sabora 2004. suglasni su s najavljenim ukiđanjem odredbe Zakona o gradnji o polaganju stručnog ispita svake četiri godine. Bilo bi, međutim, nužno u odgovarajući propis unijeti obvezu permanentnog stručnog usavršavanja i predvidjeti način praćenja i verifikacije tog usavršavanja.
9. Inženjerska se javnost mora boriti za adekvatno vrednovanje projektantskih, konzultantskih i drugih usluga i nastojati eliminirati nadmetanje najnižom cijenom, što je društveno štetno i nedopustivo, ali na žalost u našoj praksi prisutno. Treba što prije donijeti uredbu s općim odredbama o ustupanju usluga prema članku 76. Zakona o javnoj nabavi, kojom bi se uredilo ustupanje inženjerskih i arhitektonskih usluga prema sposobnosti.
10. Pozdravlja se i podržava prijedlog izmjene Zakona o gradnji i osnivanju Odbora za graditeljstvo kao radnog tijela Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, u kojem će se razmatrati teme iz područja graditeljstva i predlagati odluke za njegovo unapređenje.
11. Mjera da resorno ministarstvo izdaje suglasnost za obavljanje poslova u graditeljstvu (*licenciranje*) ocjenjuje se nužnom i korisnom. Preporučuje se da se usporedno s ovim raspravi o potrebi izmjene zakonskih rješenja, kako bi se omogućilo da u budućnosti takve suglasnosti izdaje neovisno tijelo, koje bi za to bilo ovlašteno. U kriterije za dobivanje suglasnosti trebalo bi uključiti i sposobnost izvoditelja vezanu za upravljanje kvalitetom.
12. Hrvatsko vodno bogatstvo kao značajan resurs mora se racionalno iskorištavati i čuvati. Uspostaviti učinkovite mehanizme za održivo iskorištavanje i zaštitu resursa koji većim dijelom nastaju izvan hrvatskih granica. Posebno značenje dati održivom iskorištavanju i zaštiti vlastitih strateških resursa (vodotoci, podzemni vodonosnici i obalno more).

- 13.1 Vodnogospodarskim planskim dokumentima treba definirati politiku i strategiju u vodnom gospodarstvu kao dijelu strategije razvitka cijele države. Ti planovi trebaju uvažavati preuzete međunarodne obveze i posebno dokumente EU.
- 13.2 Raditi na usklađivanju nacionalnih vodnogospodarskih propisa s onima u državama EU, pri čemu je važno ispravno regulirati status voda i stjecanje prava na vodama, tako da uvjeti iskorištavanja voda uvažavaju dugoročne nacionalne interese.
- 13.3 Vodno gospodarstvo treba u procesu izvedbe i provedbe svojih planova surađivati sa svim relevantnim korisnicima voda i prostora, kako bi se ispunili uvjeti zaštite okoliša, a posebno vode kao nezamjenjive sastavnice života. Pri ostvarenju velikih infrastrukturnih, a posebno višenamjenskih objekata potrebna je suradnja od početka projekta, a treba je provoditi u svim razvojnim fazama projekta. U tom pogledu dobar je primjer suradnja vodnog gospodarstva i cestogradnje.
- 13.4 Važna je vodeća uloga vodnog gospodarstva u pokretanju velikih domaćih i međunarodnih vodnogospodarskih infrastrukturnih projekata (navodnjavanje, slijev Neretve, Srednje Posavlje, višenamjenski sustavi na Dravi, kanal Dunav-Sava i dr.), pri čemu je važna i suradnja sa zainteresiranim korisnicima.
- 13.5 Uređenje vodotoka i drugih voda te njihova zaštita i zaštita od štetnog djelovanja voda prioritetni su zadaci vodnog gospodarstva.
13. Sudionici *Sabora 2004* podržavaju inicijativu za rješenje složenog problema komunalnog i drugog (neopasnog) otpada osnivanjem "Regionalnog centra za gospodarenje otpadom". Tim se projektom daje optimalno rješenje i uvelike objektivizira odabiranje lokacije.
14. S obzirom na izuzetno aktualni problem odlagališta otpada, a integralni proces sanacije odlagališta "Jakuševac - Prudinec" vrijedno je iskustvo, preporučuje se održavanje stručnog skupa na kojemu bi se detaljnije prikazao način rješavanja te sanacije i problemi na koje se pritom nailazilo.
15. Predsjedništvo Hrvatskog saveza građevinskih inženjera će s ovim stajalištima i zaključcima upoznati Vladu Republike Hrvatske, odgovarajuća ministarstva i druga zainteresirana tijela i institucije.